

A Pécsi Ítéltábla a dr. Molnár Beáta ügyvéd (fél címe 2) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Némethy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Béres B. István ügyvéd alperes címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Pécsi Törvényszék 2016. november 2. napján kelt 11.P.20.818/2015/19. számú ítélete ellen a felperes által 20. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és a felek által 2007. szeptember 24. napján megkötött ... számú kölcsönszerződést érvényessé nyilvánítja azzal, hogy az induló ügyleti kamat értéke évi 13,994 %.

Mellőzi a felperesnek az alperes javára elsőfokú perköltségben való marasztalását, és megállapítja, hogy a felek az elsőfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

A felperes által az államnak fizetendő le nem rótt kereseti eljárási illeték összegét 115.500 (egyszáztizenötezer-ötszáz) forintra leszállítja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - 115.500 (egyszáztizenötezer-ötszáz) forint le nem rótt kereseti eljárási illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

Kötelezi a feleket, hogy fizessenek meg az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - 154.000-154.000 (egyszázötvennégyezer-egyszázötvennégyezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes a C Kft. gépjárműkereskedőtől vásárolt használt személygépkocsi vételárából 2.800.000 forintot hitelből kívánt finanszírozni, ennek érdekében az autókereskedő által ajánlott hitelkonstrukciót vette igénybe. 2007. szeptember 24. napján ... számon kötött az alperessel kölcsönszerződést, mely szerint a finanszírozás devizaneme CHF, a kölcsön összege 2.800.000 forint, a törlesztőrészletek száma 84 hónap, a havi törlesztőrészletek összege 52.463 forint, az ügyleti kamat 13,9940 %, a THM 14,92724 % volt. A kölcsönszerződés tájékoztató jelleggel rögzítette a szerződés kiállításának napján irányadó referencia árfolyamokat (egy svájci frank vételi árfolyamon 149,64 forintnak, az eladási árfolyamon

154,50 forintnak felelt meg). A megállapodás kitért arra, hogy az Átutalási utalványok megküldése tárgyú levél tartalmazza a bázis árfolyamot és a fizetési ütemezést, az egyes havi törlesztőrészletek naptári dátum szerinti esedékességeit, tőke- és kamat megoszlását. Az egyéb rendelkezések 5. pontja szerint a szerződés elválaszthatatlan részét képezik a hitelező éppen aktuális általános szerződési feltételei (ÁSZF), amelynek átvételét és elfogadását az adós aláírásával igazolta, egyúttal a 6. pontban tudomásul vette, hogy az ÁSZF-ben foglaltakat magára nézve kötelezőnek tekinti.

A 2007. június 25. napjától érvényes általános szerződési feltételeket a felperes átvette, annak minden oldalát a kölcsönszerződés megkötésével egyidejűleg aláírta.

Az ÁSZF 16. pontja foglalkozott a deviza alapú finanszírozásra vonatkozó szerződési feltételekkel. A 16.1. pont a devizakölcsön fogalmát határozta meg, a 16.2. pont rendelkezett a devizakölcsön költségeiről és kockázatairól. Az itt írtak szerint a devizakölcsönök kamatlába alacsonyabb, mint a forintkölcsönöké, ezért a devizakölcsönök aktuális törlesztőrészlete is alacsonyabb. A devizában nyilvántartott kölcsönök rendelkeznek azonban néhány olyan jellemzővel, amelyek további költségeket és kockázatokat jelenthetnek az ügyfeleknek. A 16.2.1. pont ilyenként tárgyalta a vételi- és eladási árfolyam különbözetét, miszerint a devizakölcsön folyósítása forintban történik oly módon, hogy a alperes neve a kölcsön forintban kifejezett összegét a folyósítást megelőzően átszámítja devizára. Ilyenkor a alperes neve a CHF, illetve EUR deviza vételi árfolyamát alkalmazza, mintha megvásárolná az ügyféltől azt a CHF, illetve EUR összeget, amelynek ellenértékét forintban folyósítja az ügyfélnek. A 16.2.2. pont értelmében a devizakölcsönöknél a kamat- és árfolyamváltozások hatásaként a havi törlesztőrészletek a forintkölcsönöknél gyakrabban és nagyobb mértékben változhatnak. A törlesztőrészlet ingadozása a kamat és az árfolyamváltozások viszonyának függvényében kedvezően (adott havi törlesztőrészlet csökken) és kedvezőtlenül (adott havi törlesztőrészlet növekszik) is érintheti az ügyfelet. Amikor a forint gyengül a svájci frankkal vagy az euróval szemben (vagyis egy svájci frankért vagy euróért a korábbinál több forintot kell fizetni), akkor a törlesztőrészlet növekszik. Amikor viszont a forint erősödik a svájci frankkal, illetve az euróval szemben (vagyis egy svájci frankért vagy euróért a korábbinál kevesebb forintot kell fizetni), akkor a törlesztőrészlet csökken.

A 16.3. pontban írtak szerint az adós szerződéssel kapcsolatos fizetési kötelezettségét deviza alapú szerződés esetén is magyar forintban köteles teljesíteni. Az adós devizában kifejezett fizetési kötelezettségét a szerződés elválaszthatatlan 1. számú mellékletét képező fizetési ütemezés tartalmazza. A hiteldíj forintban teljesítendő összege megegyezik a havi hiteldíj devizában kifejezett összegének és a díjfizetés esedékességének napján a **M** Rt. által közzétett, a kölcsönszerződés devizanemére vonatkozó deviza eladási árfolyam szorzatával. Az adós ugyanitt tudomásul vette, hogy a hiteldíjak forintban fizetendő összege nem állandó, az árfolyamváltozás függvényében csökkenhet vagy növekedhet.

Az alperes 2007. szeptember 27-i keltezéssel küldte meg a fizetési ütemezést tartalmazó tájékoztató levelét a felperesnek.

A felperes módosított keresetében az ... számú kölcsönszerződés határozathozatalig történő érvényessé nyilvánítását és jogkövetkezményeként a 3.853.947 forint visszafizetését kérte. A kölcsönszerződés érvénytelensége körében az alábbiakra hivatkozott:

1. A kamat százalékos mértéke a szerződésben nincs meghatározva a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 213.§ (1) bekezdés c) pontjában előírtak ellenére.

2. A felek a szerződéskötést megelőzően nem állapodtak meg a tartozás, illetve a kölcsön pontos összegében [A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény - a továbbiakban 1959. évi Ptk. - 205.§ (2) bekezdés].
3. A szerződés jogszabály megkerülésével jött létre [Hpt. 77.§ (1) bekezdés, 78.§ (1) bekezdés, 1959. évi Ptk. 200.§ (2) bekezdés].
4. Az árfolyamkockázat ügyfélre terhelése a pénzügyi teljesítés lehetetlenüléséhez vezetett és tisztességtelen, a lehetetlen szerződési feltétel semmis [1959. évi Ptk. 228.§ (3) bekezdés].
5. A hitelező nem tett eleget a tájékoztatási kötelezettségének [1959. évi Ptk. 205.§ (3) bekezdés, Hpt. 203.§ (4) és (5) bekezdés].
6. Az általános szerződési feltételt egyedileg nem tárgyalták meg, így az nem képezheti a szerződés részét.
7. Jogszerű aláírás hiányában a szerződés semmis (1959. évi Ptk. 217.§).
8. A kamatváltozás, THM számítás módja nincs feltüntetve [Hpt. 213.§ (1) bekezdés *b) és d)* pontjai].

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Arra az esetre, ha a bíróság az ügyleti kamat százalékos értékének hiánya miatt a kölcsönszerződést érvénytelennek minősítené, kérte az érvénytelenség okának kiküszöbölését, és a szerződés érvényessé nyilvánítását azzal, hogy az ügyleti kamat éves mértéke 13,9940 %.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és a felperest marasztalta az elsőfokú eljárás költségeiben. Határozatának indokolása szerint az ÁSZF 1.10. pontja kimondta, hogy a kamat a mindenkor esedékes tőketartozás után felszámított összeg, amely a szerződés 1. számú mellékletét képező fizetési ütemezésben havi bontásban, összecszerűen került megadásra. Mivel a kölcsönszerződés elválaszthatatlan részét képező 1. számú melléklet tartalmazta a kamatkikötést, ezért nem állapítható meg a Hpt. 213.§ (1) bekezdés *c)* pontja szerinti érvénytelenség. Utalt egyúttal arra is, hogy a 6. sorszámú iratban végzett elszámolás során a felperes maga is a szerződés szerinti kamatmértéket vette figyelembe.

Az 1959. évi Ptk. 205.§ (1) bekezdésére figyelemmel arra a következtetésre jutott, hogy a felek megállapodtak a kölcsön pontos összegében, a devizaárfolyam alkalmazásával egyszerű matematikai művelettel CHF devizanemben is meghatározható volt a kölcsön összege. Hivatkozott az Kúria 1/2016. Polgári jogegységi határozatának 1. pontjára, amely szerint a deviza alapú fogyasztási és lakossági kölcsönszerződés abban az esetben is megfelel a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés *a)* pontjában írt követelményeknek, ha az írásba foglalt szerződés - ide értve annak a szerződéskötéskor részévé vált általános szerződési feltételeket is - a kölcsön összegét forintban (lerovó pénznem) határozza meg, feltéve, hogy az így meghatározott kölcsönösszeg devizában (kirovó pénznem) kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában a folyósításkor irányadó árfolyam figyelembevételével. A Hpt. 77.§ (1) és 78.§ (1) bekezdésébe ütközés kapcsán az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a más jogági szabályokat sértő szerződés a polgári jog szempontjából akkor érvénytelen, ha a más jogági törvény kifejezetten rögzíti, hogy az adott jogi norma megsértése egyúttal a szerződés érvénytelenségét is okozza, vagy ha ez a jogalkotói szándék a törvény értelmezésével, az összes körülmény alapján nyilvánvaló módon megállapítható. A Hpt. felperes által hivatkozott szabályai azonban az ügylet polgári jogi érvényességét nem érintik.

Az árfolyamkockázat kapcsán hivatkozott a Kúria 2/2014. Polgári jogegységi határozatában foglaltakra, miszerint az árfolyamkockázatnak a kedvezőbb kamatmérték ellenében a fogyasztóra történő terhelése csak akkor vizsgálható a tisztességtelenség szempontjából, ha a feltétel nem volt

világos, nem volt érthető az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára. Az alperes azonban teljes körűen eleget tett a Hpt.-ben és az 1959. évi Ptk.-ban írt tájékoztatási kötelezettségének, az ÁSZF 16. pontja - amely nem lehetetlen szerződési feltétel - részletes, világos és érthető tájékoztatást tartalmaz. Rögzítette, hogy a felperes állításával szemben a kölcsönszerződés tartalmazza a Hpt. 213.§ (1) bekezdés e) pontjában előírt tartalmi elemeket, a törlesztőrészek számát, összegét, a törlesztési időpontokat. Tévesnek minősítette azt a felperesi hivatkozást, hogy mivel az ÁSZF egyedi megtárgyalása elmaradt, így az nem képezheti a szerződés részét. Az 1959. évi Ptk. 205/B.§ (1) bekezdésében foglalt követelményeknek megfelelően az általános szerződési feltétel a szerződés részévé vált, mert az általános szerződési feltételek tartalma megismerhető volt és azt a felperes elfogadta.

A szerződés írásbeliségével összefüggésben az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy az írásbeliség, mint alaki követelmény teljesítéséhez elegendő az egyszerű okirati forma. Az írásbeliséghez kötött és képviselő közreműködésével létrejött szerződés az aláírás szempontjából alakilag érvényes, ha a szerződést tartalmazó okiratból kitűnik, hogy a megállapodást ténylegesen aláíró természetes személy nem a saját nevében, hanem az okiratban megjelölt szerződő fél nevében és képviselőként jár el. Az alperes úgy nyilatkozott, hogy a felperessel megkötött kölcsönszerződés létrejötté során az alperes képviselőként eljáró és a szerződést aláíró személy aláírását kifejezetten jóváhagyja, ezért az aláíró személyt az alperes képviselőként eljáró személynek kellett tekinteni. A perbeli kölcsönszerződés tehát létrejött, alaki hibában nem szenved, nem érvénytelen. A Hpt. 213.§ (1) bekezdés b) és d) pontjaiban írt érvénytelenségi okok sem állnak fenn, az éves százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót a szerződés tartalmazta.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett annak megváltoztatása és a kereset teljesítése érdekében. Fellebbezésének összegzett és rendszerezett tartalma szerint változatlanul hivatkozott arra, hogy a kölcsönszerződés nem jött létre, mert az 1959. évi Ptk. 523.§-a szerinti lényeges tartalmi elemeket, a devizatartozás összegét, a kamat mértékét nem tartalmazza. Állította továbbá, hogy az általános szerződési feltételeket egyedileg nem tárgyalták meg, ezért nem váltak a szerződés részévé. Fenntartotta azt az álláspontját is, hogy a szerződést jogszabály megkerülésével kötötték, ebben a körben a Hpt. 77.§ (1) bekezdésének figyelmen kívül hagyása mellett azt sérelmezte, hogy a Hpt. 2. számú melléklet I. fejezet 12. pontjában meghatározott b) típusú ügynököt ruházta fel az alperes ügyleti képviselői joggal, ami a Hpt. 13.§ (1) bekezdésének megkerülésére irányult. Vitatta az elsőfokú ítéletnek azt a megállapítását is, hogy az adós megfelelő tájékoztatást kapott az árfolyamkockázattal kapcsolatosan, megítélése szerint a tájékoztatás a minimális követelményeket sem elégítette ki. A Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti érvénytelenségi ok mellett a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja szerinti semmisségi okra is hivatkozott, sérelmezte továbbá, hogy az alperes a szerződés megkötése során nem volt figyelemmel a jogos érdekeire. Kérte a tárgyalás felfüggesztését is az Európai Unió Bírósága előtt C-51/17 számon folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság által túlnyomórészt helyesen megállapított tényállást a másodfokú bíróság az elsőfokú eljárásban csatolt okiratok tartalma alapján annyiban helyesbíti, hogy a kamat évi 13,9940 % mértékét az alperes a kölcsönszerződésben nem tüntette fel, ezt a százalékos mértéket a 2007. szeptember 27-én kelt törlesztési értesítő tartalmazta. Kiegészíti a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben írt tényállást azzal, hogy az értesítő levél a kamat százalékos mértéke mellett a

szerződésben foglaltakkal egyezően határozta meg a havi törlesztőrészlet összegét, a kölcsön futamidejét, a kölcsön összegét. Az alperes által az elszámolás során figyelembe vett és a szerződés megszűnésének időpontjában alkalmazott tisztességes kamat mértéke évi 13,994 % volt.

A fentiek szerint pontosított és kiegészített tényállás alapján a másodfokú bíróság az érvénytelenség kérdésében az elsőfokú bíróságtól részben eltérő következtetésre jutott.

Az érvénytelenségi perekben felmerülő egyes eljárásjogi kérdésekről szóló 2/2010. (VI.28.) PK vélemény 6. pontjában foglaltaknak megfelelően a másodfokú bíróság elsőként a szerződés létrejöttével, vagy létre nem jöttével kapcsolatban felmerülő kérdésekkel foglalkozott.

A felperes fellebbezésében alaptalanul állította, hogy a felek a kölcsön összegében és az üzleti kamat mértékében, mint lényeges kérdésekben nem állapodtak meg, ezért a kölcsönszerződés nem jött létre. Az elsőfokú bíróság által is felhívott 6/2013. számú Polgári jogegységi határozat indokolásának III.2.a) pontjában kifejtettek szerint deviza alapú kölcsönszerződéseknél a kölcsön forintban is meghatározható, amennyiben a szerződés egyéb rendelkezéseiből következően egyértelmű, hogy a kölcsön devizában kerül megállapításra; ez a meghatározási mód nem sérti a Ptk. 523. §-ában írtakat. Nem szükséges ugyanis, hogy a kölcsönadott, folyósított összeg, illetve a törlesztések összege tételesen szerepeljen a szerződésben, hanem az is elégséges, ha azok kiszámítható módon vannak meghatározva. A perbeli szerződésben a kölcsön összege forintban tételesen meghatározott, a finanszírozás devizanemét a megállapodás úgyszintén tartalmazza, a kölcsön összege a felperes fellebbezésében foglalt hivatkozásokkal szemben a folyósításkor érvényes, a szerződésben meghatározott típusú árfolyam felhasználásával devizában kifejezhető.

A felek szerződési akarata az üzleti kamatfizetési kötelezettségre kétséget kizáróan kiterjedt, miután a perbeli kölcsönszerződés rögzítette a kölcsön összege mellett a törlesztőrészletek számának és összegének meghatározása folytán a felperes által fizetendő ellenszolgáltatás összegét is. Az árfolyamváltozás nélkül a felperes által visszafizetendő összeg (84 hó x 52.463 forint/hó =) 4.406.892 forint, aminek a 2.800.000 forint tőkét meghaladó része, 1.606.892 forint a kamat megállapodás szerinti összegének felel meg, figyelemmel arra is, hogy kezelési költség címén a felperest kötelezettség nem terhelte.

Így az 1959. évi Ptk. 205.§ (1) és (2) bekezdésére, 523.§-ára is figyelemmel a kölcsönszerződés létrejött, és annak az üzletszabályzat is a részévé vált. Utóbbi kapcsán az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott arra, hogy az általános szerződési feltételek szerződés részévé válásához az 1959. évi Ptk. 205/B.§ (1) bekezdése értelmében a megismerés lehetővé tétele és a másik fél általi elfogadás szükséges. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság helyes indokait ebben a körben kizárólag annyival egészíti ki, hogy az általános feltételek egyedi megtárgyalása fogalmi önellentmondás, mert az általános feltételek ebbéli minősítésének alapja éppen az egyedi megtárgyalás hiánya (1959. évi Ptk. 205/A.§ (1) bekezdés).

Osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azt a következtetését is, hogy az árfolyamkockázat viselésének kötelezettsége az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára a perbeli szerződési feltételek alapján világos és érthető volt, az alperes igen részletes tájékoztatást nyújtott. A tájékoztatás folytán a fogyasztó felperes alappal nem gondolhatta, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy őt csak korlátozott mértékben terheli (2/2014. számú PJE határozat 2. pont), a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése így nem tisztességtelen.

Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság abban a kérdésben is, hogy a szerződés érvénytelensége az 1959. évi Ptk. 200.§ (2) bekezdése alapján sem állapítható meg, a Hpt. 77.§ (1) bekezdésében foglalt kötelezettség, a pénzügyi intézmény kockázatvállalásának korlátozására vonatkozó pénzügyi közjogi szabályok megszegése az egyedi kölcsönszerződés érvénytelenségét nem eredményezi. Az ügyletkötésben résztvevő alperesi képviselő kilétére a felperes a fellebbezési hivatkozásaitól eltérően alaki érvénytelenségi okot alapított, amire fellebbezésében már nem hivatkozott. Az ügynök, mint meghatalmazott képviselő útján történő ügyletkötésből azonban sem az alaki érvénytelenség, sem a szerződés jogszabály megkerülésével kötöttsége nem következik. Miután a Hpt. 2. számú melléklet I. fejezet 12. pontjában meghatározott b) típusú ügynök igénybevételét a jogszabály lehetővé tette, ebből következően önmagában az a körülmény eleve nem irányulhatott a Hpt. 13.§ (1) bekezdésében a pénzügyi szolgáltatási tevékenységre előírt személyi követelmények megkerülésére.

A Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontja szerint semmis az a fogyasztási lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ide értve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves százalékban kifejezett értékét.

A deviza alapú fogyasztási és lakossági kölcsönszerződések tárgyának és törlesztő részleteinek meghatározásával kapcsolatos elvi kérdésekről szóló 1/2016. Polgári jogegységi határozat 3. pontjában írtak szerint a szerződéskötést követően közölt egyoldalú jognyilatkozat (folyósítási értesítő, törlesztési terv, fizetési ütemezés) a pénzügyi intézmény fogyasztónak nyújtott tájékoztatásának minősül, amely nem érinti a szerződés létrejöttét vagy érvényességét.

A perbeli esetben az éves ügyleti kamat százalékos értékét kizárólag a szerződéskötést követően közölt egyoldalú jognyilatkozat tartalmazta, így a szerződés e tartalmi hiányossága az elsőfokú bíróság döntésével ellentétben a Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti érvénytelenséget eredményezte.

A 6/2013. Polgári jogegységi döntés 4. pontja értelmében az érvénytelenség megállapítása esetén a bíróságoknak arra kell törekedniük, hogy minden lehetséges esetben kiküszöböljék az érvénytelenség okát és a szerződést érvényessé nyilvánítsák. A szerződés érvényessé nyilvánítása olyan helyzetet teremt, mintha a felek már eredetileg is érvényes szerződést kötöttek volna. A bíróság ilyen esetben a szerződés módosításával (kiegészítésével) az érvénytelenségi ok folytán előállt érdeksérelmet küszöböli ki. Különösen indokolt a szerződés érvényessé nyilvánításáról rendelkezni akkor, ha csak formainak tekinthető olyan okból érvénytelen a szerződés, amely tekintetében a felek akarata egyértelműen megállapítható.

A jelen ügyben a felek közötti egyedi kölcsönszerződésből a felperest terhelő ügyleti kamatfizetési kötelezettség mértéke megállapítható. Lényegében formai hiba, hogy az induló ügyleti kamat éves százalékos értékének feltüntetése a perbeli kölcsönszerződésből elmaradt. A kölcsönszerződés érvényessé nyilvánításával és az induló ügyleti kamat százalékos értékének megállapításával ez a formai hiba érdeksérelem nélkül, a felek szerződési akaratának megfelelően kiküszöbölhető. A évi 13,994 % mértékű ügyleti kamat mellett a törlesztési tervben meghatározott törlesztőrészletek összege a felek megállapodásában foglaltaknak megfelel, a kamat mértéke a kimutatott és szerződésbe foglalt THM-mel nem áll ellentétben, az alperes az elszámolásban sem alkalmazott más kamatmértéket, azt a felperes is a perbeli elszámolása alapjává tette. Így a felek szerződéskötéskori ügyleti akaratának is megfelelő kamat kétséget kizáróan ebben a mértékben határozható meg, ezért a másodfokú bíróság ennek megfelelően rendelkezett az 1959. évi Ptk. 237.§ (2) bekezdése alapján az érvénytelenség okának megszüntetéséről. Az érvényessé nyilvánítás eredeti ügyleti akaratnak

megfelelő tartalmából az következik, hogy a felek teljesítései szerződés szerűnek minősültek, további elszámolás nem indokolt.

A másodfokú bíróság a felperes tárgyalás felfüggesztése iránti kérelmének teljesítését nem találta indokoltnak. A C-51/17. számú Illyés és Kiss előzetes döntéshozatali ügy, a Fővárosi Ítéltábla által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárás az árfolyamkockázat kérdésével kapcsolatos, és elsősorban annak tisztázására irányul, hogy az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó és a devizahitel-szerződések egyik fő tárgyának tekinthető feltétel tisztességtelen jellege a 93/13/EGK irányelv alapján egyáltalán vizsgálható-e.

Az előzetes döntéshozatali eljárás szóban forgó kezdeményezése az irányadó nemzeti jognak, a deviza törvények rendelkezéseinek azon az értelmezésén alapul, hogy az árfolyamrésszel együtt az árfolyamkockázat viselésének kötelezettségét is előíró tisztességtelen szerződési feltétel kiesésével az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződési feltétel jogalkotási beavatkozás következtében ex tunc hatállyal vált a szerződés részévé. Az árfolyamkockázatot érintő ex tunc hatályú beavatkozásra vonatkozó, a kevesebbről a többre (az árfolyam mikénti alkalmazásából az árfolyamkockázat viselésének kötelezettségére) típusú következtetésen alapuló, közvetett értelmezéshez azonban jogalkalmazói konszenzus nem fűződik. Az előzetes döntéshozatali eljárás tárgyává tett kérdések ennek megfelelően elsődlegesen nem valamely közösségi jogi aktus, hanem a nemzeti jog értelmezését igénylik, amit az Alaptörvény 28. cikkének értelmében az uniós jog primátusának elvét nem sértve a nemzeti bíróságoknak kell elvégezniük.

Ezen túlmenően a jelen perben a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés tisztességtelensége vizsgálhatóságának akadálya az 1959. évi Ptk. 209.§ (5) bekezdése alapján megállapítható volt, a per előkérdésének nem tekinthető, hogy a vizsgálhatóságot kizáró más jogi akadály is fennáll-e. Erre figyelemmel a per tárgyalásának felfüggesztése sem volt indokolt, míg a előzetes döntéshozatali eljárással érintett egyéb kérdések (így különösen az árfolyamrés és az árfolyamkockázat úgynevezett kumulatív hatása) a jelen perben nem merültek fel.

A másodfokú bíróság a fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és a felek által 2007. szeptember 24. napján megkötött ... számú kölcsönszerződést érvényessé nyilvánította azzal, hogy az induló ügyleti kamat értéke évi 13,994 %.

A kereset részbeni megalapozottsága folytán, a pernyertesség és pervesztesség arányai közötti számszerűsíthető különbség hiányában mellőzte a felperesnek az alperes javára elsőfokú perköltségben való marasztalását, és a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a felek az elsőfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

A felperes által az államnak fizetendő le nem rótt kereseti eljárási illeték összegét ezzel összhangban az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 73.§ (4) bekezdése folytán alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján, a Pp. 81.§ (1) bekezdésére figyelemmel 115.500 forintra leszállította, és az alperest a pervesztességére eső 115.500 forint le nem rótt kereseti eljárási illeték megfizetésére kötelezte. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása folytán a fellebbezés részben eredményre vezetett, így a felek a másodfokú eljárásban felmerült költséget és a feljegyzett fellebbezési illetéket a fent kifejtetteknek megfelelően a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú perköltséggel és a feljegyzett kereseti illetékkel azonos módon viselik.

Pécs, 2017. szeptember 14.

. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Vogyicska
Petra s.k. bíró